

SPIS TREŚCI

Wstęp	
Ewa Domańska i Jan Pomorski	9

I. HISTORIA JAKO PRZEDMIOT REFLEKSJI METODOLOGICZNEJ

1. Przedmiot metodologii historii, jej zakres i struktura	
Jan Pomorski	19
2. Metodologia jako metarefleksja nad historiografią i innymi reprezentacjami przeszłości	
Jan Pomorski	35
3. Specyfika i granice myślenia naukowego	
Ewa Solska	50
4. Myślenie historyczne	
Wiktor Werner i Piotr Kowalewski Jahromi	71
5. Autonomia i społeczna rola historii we współczesnym świecie	
Jakub Muchowski	89
6. Specyfika badań historycznych na tle innych dyscyplin naukowych	
Anna Brzezińska	100

II. Metodologiczne problemy poznania historycznego

7. Obiektywistyczny i konstruktywistyczny model poznania	
Wojciech Piasek	115
8. Zagadnienie subiektywizmu i obiektywizmu badań historycznych	
Piotr Kowalewski Jahromi	127

9. Rozumienie, interpretacja i wyjaśnianie w historii Joanna Pisulińska	150
10. Wyjaśnianie historyczne w tradycji analitycznej filozofii historii Krzysztof Brzechczyn	162
11. Mity w historiografii, mity historiograficzne Wiktor Werner	184
12. Paradygmatyczna struktura historiografii Jan Pomorski	198
13. Zwroty badawcze w historii i w innych naukach humanistycznych Ewa Domańska	218
14. Współczesna krytyka antropocentrycznego i eurocentrycznego wymiaru historii Ewa Domańska	236
 III. Metodologiczne problemy warsztatu badawczego historyka	
15. Teoria źródła historycznego we współczesnej refleksji metodologicznej Aleksandra Kuligowska	259
16. Wydarzenie historyczne Tomasz Falkowski	276
17. Narracja historyczna Maciej Bugajewski	288
18. Reprezentacja historyczna Maciej Bugajewski	303
19. Czas i przestrzeń w refleksji historycznej Tomasz Wiślicz	316
20. Klasyczne metody badań historycznych Maciej Janowski	332
21. Metody ilościowe i jakościowe w badaniach historycznych Tomasz Wiślicz	346
22. Metodologia praktyczna Ewa Domańska	359

IV. Metodologia a krytyka i etyka poznania historycznego

23. Miejsce badań historycznych w obrębie kultury Anna Brzezińska	375
24. Krytyczny wymiar poznania historycznego Maria Solarska	390
25. Historia jako dyskurs władzy Maria Solarska	398
26. Polityka historyczna Piotr Witek i Mariusz Mazur	406
27. Wartości i wartościowanie w pracy badawczej historyka Tomasz Falkowski	417
28. Etyczny wymiar poznania historycznego Rafał Stobiecki	429
29. Problem prawdy i postprawdy w historii Krzysztof Zamorski	442

V. Metodologiczne problemy subdyscyplin historycznych

30. Metodologiczne problemy historii wizualnej Anna Ziębińska-Witek i Piotr Witek	463
31. Metodologia jako problem dla historii publicznej Marta Kurkowska-Budzan i Joanna Wojdon	490
32. Metodologiczne problemy historii cyfrowej Wiktor Werner i Piotr Witek	505
33. Metodologia historii a dydaktyka historii, metodyka nauczania historii, historia historiografii, filozofia historii Violetta Julkowska	525
Bibliografia	541
Informacje o autorach	549
Indeks pojęć	550
Indeks nazwisk	561